

CUSSEGL GROND

Sessiun da favrer 2023

Incumbensa Derungs concernent l'adattaziun da la promoziun da la construcziun d'abitaziuns

La «Dumonda Derungs concernent la promoziun da la construcziun d'abitaziuns per la generaziun giuvna e per la classa mesauna» è vegnida tractada durant la sessiun da favrer 2021. En sia resposta ha la Regenza renvià quella giada a l'instrument da l'uschenumnada sanaziun d'abitaziuns tenor la Lescha davart la construcziun d'abitaziuns socialas e la meglieraziun da las relaziuns d'abitar en il territori da muntogna (DG 950.250). A l'avis da la Regenza po questa promoziun da la construcziun d'abitaziuns sustegnair la populaziun purila e betg purila che ha relaziuns finanzialas modestas e ch'è domiciliada en il territori da muntogna dal chantun. Quella giada hai già num che la dumonda per questa promoziun saja anc adina auta e che l'instrument cun contribuziuns à fonds perdu saja sa cumprovà. Las contribuziuns finanzialas sajan ina contribuziun impurtanta per augmentar l'attractivitat dal territori da muntogna chantunal sco lieu d'abitar per glieud giuvna e per famiglias e per l'urbarisaziun decentrala. La Regenza è però vegnida a la conclusiun quella giada, ch'ina ulteriura extensiun da la sanaziun d'abitaziuns na saja betg convegnenta.

Las contribuziuns chantunales han consequenzas positivas per l'economia regiunala. Visavi la media da las contribuziuns da sustegn chantunales da 55 000 francs svizzers stattan per regla investiziuns effectuadas en la dimensiun d'ina chasa d'ina famiglia, pia custs da construcziun pli auts che var 700 000 francs u pli che diesch giadas la contribuziun chantunala, e quai 20 fin 25 giadas per onn. Da questas investiziuns profita per gronda part la mastergnanza locala. Quai permetta da mantegnair bunas e preziusas plazzas da lavur en las regiuns.

En las regiuns da muntogna è la purschida d'abitaziuns da locaziun savens fitg restrenschida, perquai ch'ils investiders instituziunals n'investeschan betg en abitaziuns da locaziun. En bleras regiuns ha l'Iniziativa cunter las abitaziuns secundaras procurà che persunas privatas na construeschan betg pli novas abitaziuns da locaziun. Perquai è l'unica alternativa savens la proprietad d'abitar. En blers cas èn las famiglias perquai sfurzadas da dischlocar en in lieu central vischin, sch'ellas na pon – tras las contribuziuns da sustegn chantunales – betg construir u acquistà proprietad d'abitar ch'ellas utilischeschan sezzas. La medema problematica ha er la glieud giuvna che ha bain avunda entradas, dentant memia pauc agen chapital per in'atgna chasa.

Ils binaris che la planisaziun dal territori ha mess durant ils ultims onns e las consequenzas da la pandemia dal coronavirus èn ina gronda sfida per il territori da muntogna per metter a disposiziun spazi d'abitar per la populaziun locala e per las collavuraturas ed ils collavuratur da la mastergnanza locala. Ina dumonda pli auta sin il martgà d'emprimas abitaziuns e d'abitaziuns secundaras scuntra sin ina purschida reducida pervia da l'Iniziativa cunter las abitaziuns secundaras e pervia da la LPT1. La conseguenza è ina mancanza d'abitaziuns. Ultra da quai difficuleschan ils custs da construcziun augmentads da construir e d'acquistar proprietad d'abitar utilisada sez.

Sut quest aspect incumbenseschan las sutsegnadras ed ils sutsegnaders la Regenza d'elavurar in project da lescha che augmenta – en il rom da la sanaziun d'abitaziuns – las limitas d'entrada e da facultad sco er ils meds finanzials generals per las contribuziuns a la sanaziun ed a l'acquisiziun da proprietad d'abitar.

Cuira, ils 15 da favrer 2023

Derungs, Collenberg, Roffler, Beeli, Berther, Binkert, Brunold, Bundi, Butzerin, Crameri, Degiacomi, Epp, Furger, Gansner, Haltiner, Heim, Heini, Kohler, Lamprecht, Loepfe, Loi, Maissen, Mani, Messmer-Blumer, Righetti, Sax, Schneider, Sgier, Spagnolatti, Städler, Tanner, Tomaschett, Ulber, Zanetti (Sent)